

PADURA
(1° SARIA: 40.000 PTA.)

Gaua da... Gau illuna...
Bizkaiko zeru ganean ez da illargirik agiri,
ez izarrik...
Dana illunpean dago: mendi, zelai, uri eta baserri.
Dana bake gozoan lotan dago, ixilik...

Eguneko nekeak Qaueko atsedena eskatzen dau,
eta etxeko jauna, bere basetxean etzunda dago,
iñarrezko oean, emaztearen ondoan.

Ez daki zergatik. baina urduri, ezin dau loak artu.
Kezkaz josirik, ezin egonik,
oetik jagi, eta etxeko atarira doa,
eguraztera, ipar aizea arturik, hurua garbitzera.

Eta, ara!
Gorbei mendi gaillurrean, gau illunean,
sugar bizi bat ikusten dau.
Zer da au?
Oitz. Soillube, Ganekogorta, Golitza tontorrek bere,
sugarretan dagoz.

Ea. bizkaitarrok, itxartu!
Itxi oeak. Jagi bizkor.
Jo gudurako adarrak.
Artu ezpatak, uztai-geziak.
Zorroztu aizkorak.
Zut!
Bizkaia arriskuan dago...

Itxi alde batera gure arteko asarreak.
Danok alkartu, bat egin, eta al dan arinen,
Padurako zelaian bildu gaitzen.

Urduñako atxetatik beera arrotzak datoz,
Nerbioi ibarretik aurrera, Bizkaiko biotzera,
guri alkartasuna lapurtzera.

Bi milla zaldizko,
eta ezin konta ala oiñezko,
euren burdin-jantziekin,
euren kasko, babeski eta ezpata zorrotzak.

Ordoño. Leongo erregea dator buruzagi,
zaldi zurian, kapa gorri.
Arroki. jaungoiko aaltsua dirudi.

Deadarka datoz garaille,
baserriak erre, abereak ostu,
dana ondatu, kiskaldu eta txikitu...

Gureak Padura ondoko baso itsuetan ostendu dira...
Pago bakotxaren ostean, arri bakotxaren babesean,
bizkaitar gudari bat dago, gordeta ixilik,
burruka noiz asiko, barruko asarreari ezin eutsirik.

Emen dagoz!
Bizkaiko semeok,
artu aizkorak, ezpata eta azkonak.
Egin irrintzi. Jo adarrak!
Dardaraka jarri bediz atxak, ikaratu atzerritarrek.

Asi da burruka, gogorra, latza,
otsokumeak leoi arroaren aurka.

Eusko gudariak,
katamixar arinak,
saltoka, ikotika,
belau arin, garri bigun,
makur eta zutun,
arerioen artera sartzen dira.
Aizkorakin, ezpatakin,
bear bada ukabil eta agiñakin,
jo ta ke diardue, azken arnasa emon arte.

Euskal semeok!,
gure aberriarengatik,
gure ume eta emazteengatik,
aurrera beti, jo gogor, il edo bizi.

Baina atzerritarren burdin-jantziak nork apurtu?
Areen koraza gogorrek nork zulatu?
Gure mutillen aizkorak,
atzerritarren burdin-jantzietan alpeirik jo eta jo,
gutziz dira amuztu.

Padura zelaiko mendi-lorak,
euskal gaztediaren odolaz dira gorritu.

Ama batek bere iru seme ikusi ditu
atzerritarren ezpatapean jausten...
Seme baten aizkora artu,
eta aizea baino ariñago,
tximista baino biziago,
begiak sugarretan,
arerio guztien erditik bide eginik,
Ordoño erregearengana zuzen zuzenean doa.
Eta bere umeak ostu deutsoezan utso emearen antzera,
jauzi egiten dau erregearen zaldi ganera,
eta aizkorakada batatz, buruko kaskoa erdibi egiten
deutso.

Leondarrak, euren erregea Iurrean ilda ikusita,
adorea galdurik, armak lurrera jaurti dituez,
eta zaldi eta gizonak naastekaturik,
itsu-itxuan alkar zapalduz,
igesian doaz, zoraturik.

W

A, bai, triskantza gorria! A, bai, sarraski ikaragarria!
"Jo Qogor", diño e gureak,
"ez itxi bat bere bizirik!"
Jarraitu atzetik Bizkaiko mugaraino,
Malato aretxeraino.

Bizkaiko seme leialuk.
josi zuen aizkora eta ezpatak
Malato zugaitzaren enborrean,
eta bular betean egin irrintzi!
Garaipen irrintzi luzea!,
Bizkaiko ibar-mendietan entzutekoa,
milla gizaldietan gogoratzekoa.

Eta orain, goazen burruka lekura,
gure ildakoen gorpuai lur emotera.
Asko dira... Zelaiko arriak gorritzeraino...
Eta zuretzat bere, errege Orduño.
bego an goian lekuri...
Jaungoikoaren altzoan ez da gorrotorik.

IÑAKI GOIKOETXEA S.J.
(Basarte)

ENBEITIA TA GOIRIA'tar Sabin 1908'an jaio zan
Uzparitxa jauregi-baserrian. Aitarengandik artu eban ber-
tso-zaletasuna.

Erriz-erri ibillia da bertsoan.

1936'ra arte Bilbao'ko "Campos Eliseos antzokian,
Gernika'n, Zeanuri'n... aita Urretxindorragaz Foru'n,
Busturi'n eta Bizkai'ko erririk geienetan ibilli zan.

Elgezabal'tar Oskar'eri
bere Bilbao'ko garaitzagaitik
zorionak.

Apurtu dozak Timonen Boles
España'ko txapeldunak,
ospe aundiaz etorri arren
zapalduzen euskaldunak,
alperrikoak izan dituez
ein dabezana alegiñak,
alperrikoak izan dituez
ein dabezana alegiñak,
orixegaitik emoten noia
biotzetik zorionak.

Baruetabeña'tar Gregorio'ri
Muxika'tik Ameriketara biotz-biotzez.

Alde batetik okolo eta
bestien askari mendia.
Bien erdian Beko Errota,
Barrueta'ren kabia,
zori oneko errekartia.
Zu jaio ziñan tokia,
zeuri begira gau ta egun
antxe daukazu sendia.

Martitegi'tar Boni emazteari zorionak.

Lau seme-alaba ta zortzi illoba
daukazuz ludi onetan,
suin eta erren beste lau dira
alkarturik sendi onetan.
Danak biotzez maite zaitue,
au diñotbene-benetan
artu egizu nere biotza
une zoragarrietan.

Sabin Enbeitia Goiria'k.